

به نام خداوند بخشنده مهربان

آموزش قرآن

ششم دبستان

نیازهای ویژه (ذهنی)

۱۳۹۷-۱۳۹۸

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : معاونت برنامه ریزی آموزشی و توان بخشی

واحد کارشناسی برنامه ریزی آموزشی کودکان و دانش آموزان کم توان ذهنی

نام کتاب : آموزش قرآن کد : ۴۰/۸۴

آماده سازی : اداره ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

مؤلفان : روزیتا گودرزی و فاطمه ایمانی مهر

مدیر هنری : مجید ذاکری یونسی

طراح گرافیک و صفحه آرایی : محمد عباسی

طراح جلد : حمید رضا سلیمانی

ناشر : سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

تهران - خیابان انقلاب اسلامی - خیابان شهید برادران مظفر (صبای شمالی)

کدپستی : ۱۴۱۶۹۳۵۶۸۴، صندوق پستی : ۳۳۳۴-۱۴۵۱۵، web: www.seo.medu.ir

چاپخانه : شرکت افست (سهامی عام) (www.offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ : پنجم ۱۳۹۷

حق چاپ محفوظ است.

ISBN 978-964-05-2093-2

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۰۹۳-۲





تعلیم و تعلم عبادت است.

امام خمینی (ره)

بِسْمِ تَعَالَى

((...ومن اجلنا نحن انما احيا الناس جميعا...))

فرآیند برنامه ریزی درسی از مولفه های پیچیده، گسترده و بسیار تأثیرگذاری است که به چرایی و چگونگی آموزش و پرورش به شکل تجویزی و کلان می پردازد. و با استفاده از اهداف، محتوا و روش یا سایر عناصر به تبیین سیاست های تعلیم و تربیت می پردازد.

محتوای تألیف شده بخشی از فرآیند برنامه ریزی درسی است که با سازمان دهی مفاهیم و موضوعات (دارای مخاطبان مشخص و اهداف، ساختار و برنامه ی معین) ضمن حفظ انعطاف پذیری برای تحقق اهداف در ابعاد مختلف متناسب با نیازهای متنوع فراگیران طراحی شده است.

امیدوارم این محتوا زمینه ساز دست یابی دانش آموزان به صلاحیت های فردی و اجتماعی باشد و آرزوهای معلمان و والدین این کودکان و نوجوانان را جامه ی واقعیت بپوشاند.

بی شک تحقق این اهداف بزرگ و تعالی بخش نیازمند همراهی و مساعدت مسوولین و دست اندرکاران در سازمان آموزش و پرورش استثنایی، مولفین و همکاران سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی است. لذا بر خود لازم می دانم از همه عزیزان که تلاش بسیار زیادی را در مراحل گوناگون تألیف و آماده سازی و چاپ انجام داده اند، صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم. در ضمن منتظر نظرات و پیشنهادهای ارزنده صاحبان اندیشه و تجربه در جهت ارتقاء کیفیت برنامه ها خواهم بود.

وما توفیقنا الا با...العزیز الحکیم

دکتر نهدار عبدالسیان

معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور



فهرست

صفحه

عنوان

- ۲..... شعر سوره ناس
- ۳..... آمادگی برای خواندن سوره ناس
- ۴..... درس اول : خواندن سوره ناس
- ۵..... گلی از باغ دین : یاد خدا

- ۷..... شعر سوره کوثر
- ۸..... آمادگی برای خواندن سوره کوثر
- ۹..... درس دوم : خواندن سوره کوثر
- ۱۰..... گلی از باغ دین : کتاب آسمانی



عنوان

صفحه

۱۲..... شعر سوره فیل
۱۳..... آمادگی برای خواندن سوره فیل / آیات ۱ تا ۳
۱۴..... درس سوم : خواندن سوره فیل / آیات ۱ تا ۳
۱۵..... گلی از باغ دین : سلام کردن

۱۷..... آمادگی برای خواندن سوره فیل / آیات ۴ و ۵
۱۸..... درس چهارم : خواندن سوره فیل / آیات ۴ و ۵
۱۹..... گلی از باغ دین : صلوات
۲۱..... شعر بهترین راهنما





ساختار کتاب

- کتاب درسی یکی از مواد آموزشی است و نقش مهمی در تأمین اهداف آموزش و پرورش ایفا می کند . سازماندهی محتوا بر اساس ساختار موضوعی است .
- ۱- با توجه به اینکه بخشی از قواعد مربوط به روخوانی قرآن در پایه های قبل آموزش داده شده و ادامه آن در محتوای دروس پیش حرفه ای ارائه شده است ، در نتیجه، در جهت حفظ توالی آموزش، در پایه ششم ابتدایی فقط آموزش روخوانی سوره های قرآن مدنظر است.
 - ۲- در این کتاب سوره های کوتاهی از قرآن انتخاب شده است که خواندن آن ها متناسب با توانایی های دانش آموزان است.
 - ۳- در طراحی و تدوین تمرین ها سعی بر آن بوده که دانش آموزان علاوه بر تمرین های انفرادی، در فعالیت های گروهی نیز شرکت کنند. فعالیت ها در قالب « آمادگی برای خواندن سوره » ، « کلمه خوانی » و « جداخوانی و تکمیل کلمه » طراحی شده است.
 - ۴- برای ارائه اطلاعات بیش تر در پایان هر درس قسمتی با عنوان « گلی از باغ دین » ارائه شده که مورد ارزشیابی قرار نمی گیرد.
 - ۵- استفاده از شعرهای مرتبط با اهداف کتاب در شروع هر درس به دلیل ایجاد فضایی با نشاط، ایجاد انگیزه و هم چنین به عنوان یک فعالیت گروهی در نظر گرفته شده است و نیازی به حفظ کردن آن ها نمی باشد.
 - ۶- دروس ارائه شده که شامل خواندن سوره ها می باشد صرفاً جهت روخوانی بوده و نیازی به حفظ کردن ندارند.

ویژگی فعالیت ها و تمرین های کتاب « آموزش قرآن »

- **شعرخوانی:** این فعالیت با هدف ایجاد انگیزه بوده و معلّم می تواند آن را به صورت فردی و گروهی در کلاس اجرا کند.
- **آمادگی برای خواندن سوره:** در قسمت اول خواندن کلمات با استفاده از نوار یا لوح فشرده صورت می گیرد

(در صورتی که نوار در دسترس نباشد می توانیم از قبل، کلمات مورد نظر را ضبط کرده و در کلاس از آن استفاده کنیم). در مرحله بعد کلمات داخل جدول بدون استفاده از نوار توسط معلم و دانش آموز، ابتدا به صورت جداخوانی و سپس کل کلمه خوانده می شود. در مرحله آخر دانش آموز باید بتواند کلمات را به تنهایی جداخوانی کرده و در آخر کل کلمه را به صورت مستقل بخواند. مراحل فعالیت های آمادگی برای خواندن سوره به شرح زیر می باشد :

– به جداخوانی و خواندن کلمات گوش دهید.

– کلمات را همراه با آموزگار تکرار کنید.

– اکنون کلمات را به تنهایی جداخوانی کرده و کلمه را به صورت کامل بخوانید.

– **گلی از باغ دین**: این فعالیت صرفاً جهت افزایش آگاهی دانش آموزان بوده و با استناد به آیات و روایاتی از پیامبر گرامی اسلام (ص) و ائمه معصومین (ع)، نکات آموزنده اخلاقی دینی را به فراگیران ارائه می نماید.

– **تمرین ۱**: در این تمرین دانش آموز باید کلمات داده شده را به صورت مستقل بخواند.

– **تمرین ۲**: هدف این فعالیت مرور قواعد قرآنی شامل ساکن، تشدید، تنوین و والی ارائه شده است. دانش آموز ابتدا جداخوانی کلمات را انجام داده و سپس کلمه ی کامل شده را در محل مخصوص یادداشت می نماید. در این تمرین معلم باید نظارت مستقیم بر صحیح بودن نگارش کلمات داشته باشد و در صورت لزوم قاعده مربوط را آموزش دهد.

نحوه ارزشیابی دروس کتاب « آموزش قرآن »

– در رابطه با ارزشیابی دروس قرآنی، «آمادگی برای خواندن سوره ها» (جدا خوانی کلمات) و « تمرین ۲ » هر درس دارای ارزشیابی مستمرند.

– « روخوانی سوره ها » و « تمرین ۱ » هر درس، دارای ارزشیابی مستمر و پایانی هستند.

– فعالیت های « شعر خوانی » و « گلی از باغ دین » برای مطالعه بوده و ارزشیابی نمی گردند.

– سوره ها صرفاً جهت روخوانی بوده و نباید حفظ شوند .

– کلمات معنی شده در انتهای اشعار جهت درک مطلب بوده و مورد ارزشیابی قرار نمی گیرند .